

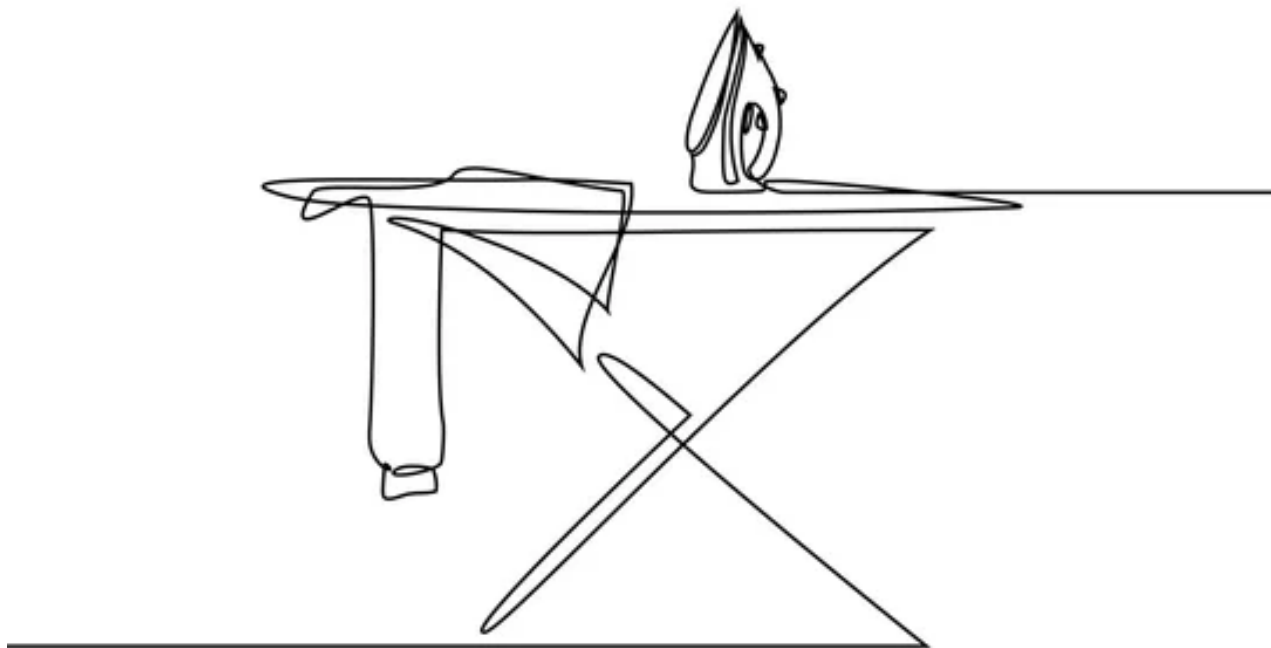
Ξένες (και οικίες) φροντίδες

performance - Χρήστος Χρυσανθόπουλος

Η πόλη που παρουσιάζεται στην έκθεση «Ένας αιώνας μετακινήσεων. Μια πόλη μέσα στις πόλεις» είναι διαμορφωμένη από τις πολλαπλές αφίξεις και αναχωρήσεις των κατοίκων της στη διάρκεια του 20ού αιώνα. Είναι διαμορφωμένη από την αόρατη («άτυπη») οικιακή εργασία ντόπιων και ξένων γυναικών. Το εφήμερο αυτό έκθεμα βασίζεται σε μαρτυρίες αλβανίδων μεταναστριών, οι οποίες έφτασαν στην Ελλάδα τη δεκαετία του 1990. Η Ερόν, η Μαρία και η Άννα με διαφορετικές ιστορίες μετακίνησης διαμορφώνουν κοινές αφηγήσεις.

Ένας «άντρας» σιδερώνει μέσα σε ένα ιδιαίτερο οπτικοακουστικό αφήγημα. Ακούει ένα δημοφιλές podcast με ιστορίες αλβανικής μετανάστευσης, ενώ η προβολή παρουσιάζει όψεις των δικών του αναφορών, διαμορφώνοντας έτσι πολλαπλές χρονικότητες.

*Καταναλωτής και θεατής
ή συνειδητά συμμετέχων;*

Η μελέτη της πόλης, καθώς και η οπτική του χώρου ως πεδίου (συν)ύπαρξης της πολλαπλότητας, αναδεικνύουν τις μεταλλασσόμενες ιδέες για το τι συγκροτεί τις «γυναίκες» σε διαφορετικούς τόπους και χρόνους, καθώς και τους προσωπικούς και συλλογικούς προσδιορισμούς που επιχειρούν διαφορετικές γυναίκες μέσα από συγκεκριμένους συνδυασμούς δημόσιου και ιδιωτικού/προσωπικού, κίνησης και στάσης (ή και εγκλωβισμού), αποδοχής και απόρριψης καθιερωμένων απόψεων και πρακτικών, καθημερινών ανατροπών και συλλογικών αγώνων. Όλα αυτά εντέλει, οδηγούν σε σύνθετες έμφυλες υποκειμενικότητες, αλλά και διαμορφώνουν αστικότητες σε συγκεκριμένα χωρικά και χρονικά συμφραζόμενα.

Ντίνα Βαϊου, *Η αθέατη εργασία των γυναικών στη συγκρότηση της πόλης. Όψεις της Αθήνας μετά τη μεταπολίτευση*, Αλεξάνδρεια, 2021.

Στη συνέχεια, όταν άκουγα τις συζητήσεις και έβλεπα τις φωτογραφίες σκεπτόμενος τι θα κρατούσα για αυτό το κείμενο, συνειδητοποίησα ότι όλο αυτό δεν είναι μια προσπάθεια να σώσω τις ιστορίες τους και να μιλήσω με τα λόγια τους. Να γράψω μια ιστορία «από τα κάτω» και να δώσω φωνή σε όσες και όσους δεν έχουν πρόσβαση να διαμορφώσουν κυρίαρχα ιστορικά αφηγήματα. Κάτι τέτοιο μάλλον είναι κοινότοπο, ξεπερασμένο και μια ψευδαίσθηση. Πλέον την αφήγηση των μεταναστών και των μεταναστριών είναι σε θέση να την κάνουν (και την κάνουν) ορατή οι συμπολίτες μας -άνδρες, γυναίκες, άλλα- που έχουν αυτή την εμπειρία μετανάστευσης και οικειοποιούνται αυτή την ταυτότητα. Μάλλον οδηγήθηκα να γράψω αυτό το κείμενο [...] για τη δική μου ταυτότητα και τάξη, παρά το προνόμιο...

Χρήστος Χρυσανθόπουλος, «Πώς λέμε στα αλβανικά τη φροντίδα; Πρακτικές της προφορικής ιστορίας και του αρχείου στην υπηρεσία του маниφέτου της φροντίδας», *Φροντίδα: Οικονομίες Ευδαιμονίας*, Ίδρυμα Γ. & Α. Μαμιάκη, 2023, 109-124.

